

PAR 1 : WEERSTANDSVERMOGEN & RISICOBEBEERSING

Het weerstandsvermogen laat zien of de gemeente in staat is substantiële tegenvallers op te vangen, zonder dat het beleid direct veranderd moet worden. Het gaat dus om de robuustheid van de begroting.

Inleiding

Het weerstandsvermogen geeft de relatie weer tussen de weerstandscapaciteit en alle risico's waarvoor geen voorzieningen zijn gevormd. De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om niet-begrote kosten te dekken. De risico's zijn alle voorzienbare risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn voor de financiële positie.

In dit verslagjaar is de Nota houdbare Wageningse gemeentefinanciën 2017 (verder te noemen: de nota Houdbare financiën) door de raad vastgesteld. Hierin is onder meer vastgelegd op welke wijze het weerstandsvermogen wordt berekend en welke norm hiervoor wordt gehanteerd. Deze paragraaf is hierop gebaseerd.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit voor 2019 ontwikkelt zich als volgt:

(Bedragen x € 1.000)

Onderdeel	Begroting 2019	Begroting ² 2020	Begroting 2021	Begroting ² 2022
Post onvoorzien	20	20	20	20
Onbestemde reserve	642	642	642	642
Kapitaal zonder bestemming	5.227	5.247	5.267	5.287
Reserves grondexploitatie	4.005	3.961	3.917	3.873
25% van de batige saldi grondexploitaties	462	462	462	462
Overige bestemmingsreserves	429	429	429	429
TOTAAL	10.785	10.761	10.737	10.713

De berekening van de weerstandscapaciteit is gebaseerd op de nota Houdbare financiën. Bij de volgende posten moeten opmerkingen worden gemaakt

De onbestemde reserve

Op grond van de Reservenotitie laat de stand van de onbestemde reserve uitsluitend het bedrag zien dat vrij besteedbaar is. Eventuele claims maken dus geen deel uit van de onbestemde reserve, de claims zijn opgenomen in de Algemene Bestemmingsreserve.

Reserve Kapitaal zonder bestemming

Met ingang van de nota Houdbare financiën maakt ook deze reserve deel uit van de weerstandscapaciteit

Reserves grondexploitatie

Bij de weerstandscapaciteit wordt deze reserve onder aftrek van de claims voor het volle bedrag meegenomen. De risico's worden afzonderlijk in beeld gebracht. Voor de Reserve bovenwijkse voorzieningen is het uitgangspunt dat deze volledig nodig is voor het treffen van de daaronder begrepen voorzieningen.

Batige saldi grondexploitatie

In de berekeningen worden deze saldi voor 25% van het totaalbedrag meegenomen.

De bestemmingsreserves

Overeenkomstig de Weerstandsnota wordt bij de vrij beschikbare bestemmingsreserves 50% van het vrij beschikbare bedrag (stand van de reserves minus de claims) meegenomen in de weerstandscapaciteit. De bestemmingsreserves waarvan de bestemming niet te wijzigen is, worden niet meegenomen. Bij de berekening is rekening gehouden met de stand van de volgende reserves (ultimo 2021): Reserve ecologisch groenbeheer (€ 93.000) en Reserve A- vervangingen Automatisering (€ 858.000)

Risico's

Van ieder risico is zo goed mogelijk geschat wat de mogelijke financiële omvang is. Een risico is echter per definitie onzeker van aard, dus moet nadrukkelijk worden opgemerkt dat ook de schatting van de omvang onzeker is. Het gaat om de volgende risico's en bedragen:

Risicoprofiel Omschrijving	Incidentele risico's Geschat bedrag (x€ 1.000)
Algemene uitkering	1.000
Gewaarborgde leningen	1.000
Grondexploitaties	688
Wsw lokale opbouw	175
Openeinderegelingen	1.000
Precario	200
Totaal	4.063

Toelichting op de risico's

Algemeen

Op grond van de nota Houdbare financiën worden de risico's voor de geschatte volle omvang opgenomen, mits ze € 1 ton of meer bedragen.

Algemene uitkering

Het verleden leert dat de ontwikkeling van de algemene uitkering altijd een mate van onzekerheid kent. In het licht van geregeld terugkerende rijksbezuinigingen en ingrijpende operaties als het groot onderhoud en de decentralisaties, houden we rekening met blijvende onzekere ontwikkelingen. Bovendien geldt al weer geruime tijd de trap-op-trap-af systematiek (= als het rijk minder of meer uitgeeft dan begroot, dan daalt respectievelijk stijgt ook de algemene uitkering aan de gemeenten). We hanteren een risicobedrag van € 1.000.000.

Gewaarborgde geldleningen, garanties en verbonden partijen

Voor de risico's op gewaarborgde geldleningen, garanties en verbonden partijen hanteren we een risicobedrag van € 1.000.000. Dit is inclusief het risico van € 100.000 in verband met het Energiefonds Wageningen.

Grondexploitatie

Het risico betreft met name Kostenverhaalallocaties en bedraagt totaal € 688.000. Het zijn risico's die vooral betrekking hebben op plankosten onder andere als gevolg van langere doorlooptijden. Zoals ook in paragraaf 5 is aangegeven ronden we in 2018 een analyse af naar de oorzaken van het verschil in begrote en daadwerkelijk gemaakte plankosten van Kostenverhaalallocaties en doen voorstellen om dit te verbeteren.

Wijzigingen Btw-regeling

Per 1 januari 2019 wijzigt de Btw-regeling voor Sport. Voor de gemeente zal deze wijziging nadelige gevolgen hebben, omdat er dan o.a. geen 21% aftrek meer mogelijk is voor de btw op investeringen in accommodaties. Ter compensatie stelt het rijk een specifieke uitkering beschikbaar. Het is echter nog onduidelijk of hiermee het nadelig effect volledig gecompenseerd kan worden. Als de compensatie onvolledig is, heeft dit een structureel nadelig effect op de begroting.

Permar

Na besluitvorming in de gemeenteraden en het Algemeen bestuur van de Permar WS is de Permar per 1 januari 2018 opgeheven. Voor de afbouw van de Permar en de implementatie van het lokaal organiseren van de WSW zijn in de kadernota 2016 de benodigde budgetten opgenomen.

Er zijn echter risico's benoemd, met name voor wat betreft de afvloeiingskosten als gevolg van het Sociaal Plan. Deze kosten kunnen mee- of tegen vallen. Maandelijks zijn de liquidatiekosten gemonitord.

Wageningen heeft in de jaarrekening 2016 een voorziening getroffen waarmee het risico naar verwachting was afgedekt. De totale liquidatiekosten lopen conform de liquidatiebegroting. De verdeling van de totale

liquidatiekosten over de deelnemende gemeenten wijkt, als gevolg van de bonus-malusregeling, af van de oorspronkelijke verdeling. Hierdoor ontstaat het risico dat de gevormde voorziening niet toereikend is. Alle liquidatieactiviteiten zijn inmiddels afgerond. Alleen de afvloeiing van personeel vraagt nog aandacht. De gemeente Ede verzorgt de ondersteuning voor het personeel in het zoeken naar ander werk en verzorgt tevens de financiële afwikkeling. Ook in 2019 zal dit worden gemonitord.

Wsw lokale opbouw

Per 1 januari 2018 zijn de Wageningse Wsw'ers in dienst gekomen van de gemeente Wageningen. Een begroting voor de opbouw is gemaakt. Een aantal risico's kan worden benoemd:

- De uitstroom is minimaal geweest. Hierdoor is de bezetting hoger dan geraamd, waardoor de subsidie en de kosten niet synchroon lopen. Dit is niet te beïnvloeden.
- De detachingsopbrengsten lopen terug als gevolg van onder meer lagere productiviteit binnen de groepsdetacheringen (ouder wordende doelgroep) en het opnieuw afsluiten van detachingscontracten.
- Het landelijke macrobudget dat jaarlijks afneemt, staat vast. De verdeling over de gemeenten is op basis van het aantal Wsw'ers. Bij een landelijk lagere uitstroom daalt de subsidie per Wsw'ers. Omgekeerd geldt een hoger subsidiebedrag per Wsw'er bij hogere uitstroom. De verhoging van de AOW-leeftijd speelt hierin ook een rol. Dit is niet te beïnvloeden.
- De rijksbijdrage daalt jaarlijks, terwijl de kosten stijgen.

We gaan uit van een risicobedrag van 5% van het budget van 3,5 miljoen (budget 2019), ofwel € 175.000.

Diverse openeinderegelingen, inclusief risico's sociaal domein

Bijzondere bijstand

Beschermingsbewind

Ook in 2017 is er weer een hoog bedrag bijzondere bijstand voor beschermingsbewind verleend: € 345.588. Om de stijging een halt toe te roepen is er eind 2015 een begin gemaakt met het nadenken over beleid dat gericht is op het indammen van deze stijging. Er is een dossieronderzoek geweest met als doel de vraag te beantwoorden of beschermingsbewind in alle gevallen wel de aangewezen weg is voor de hulpvragers. Uit dit onderzoek bleek dat in een aantal gevallen alternatieven als budgetbeheer voldoende waren om de problemen van de hulpvragers op te lossen. Hierop zijn er contacten geweest met bewindvoerders. Een aantal bewindvoerders heeft toegezegd niet alle aanvragers direct in traject te nemen. Hierdoor kunnen de uitgaven voor bijzondere bijstand verminderd worden. De eerste resultaten lieten in 2017 een lichte daling van de uitgaven zien (10%; dit is 45 dossiers in 2017 tegenover 49 dossiers in 2016). Dit patroon zal zich naar verwachting in 2018 voortzetten.

Woninginrichting

Ook in 2017 is er een relatief groot beroep gedaan op woninginrichting. Dit als gevolg van de wettelijke taak om statushouders te huisvesten. Daarnaast heeft er een wijziging plaatsgevonden in het beleid voor woninginrichting. Voorheen werd er een lening verstrekt. Sinds 2016 wordt hiervoor bijzondere bijstand verstrekt. Dit beleid heeft ertoe geleid dat ook aan niet-statushouders een hoger budget is besteed. Loslaten van leningen voor woninginrichting heeft mede geleid tot een forse overschrijding van het budget bijzondere bijstand. Op grond van de transformatieagenda en in het verlengde hiervan de Kadernota, is besloten om het beleid bijzondere bijstand voor duurzame gebruiksartikelen te versoberen. Er wordt meer ingezet op gebruikte goederen die via kringloopwinkels aangeschaft kunnen worden. Inmiddels is hiervoor een beleidsregel vastgesteld. Voor witgoed is wel de eis gesteld dat de apparaten energiezuinig moeten zijn. Hierbij wordt gestreefd naar apparaten met een A+++ keurmerk. Deze maatregelen, met daarbij de afname van het aantal statushouders, maken dat de kosten voor woninginrichting naar verwachting licht af zullen nemen.

Collectieve Aanvullende Ziektekostenverzekering (CAZ)

De Collectieve Aanvullende Ziektekostenverzekering is in het leven geroepen voor minima met een inkomen tot 130% van de toepasselijke bijstandsnorm. Een aantal acties, zoals het verzekeren van het eigen risico en een extra voorlichtingscampagne richting de potentiële doelgroep, heeft geleid tot een hogere deelnamegraad. De deelname aan de CAZ is mede hierdoor gestegen van 852 in 2016 naar 971 deelnemers over heel 2017. Aanmelden voor een nieuwe zorgverzekering kan normaliter tot eind januari van het kalenderjaar, dat neemt niet weg dat er zich tussentijds toch mensen aan kunnen melden. Het gaat hierbij om vluchtelingen die een verblijfsvergunning hebben gekregen, de z.g. statushouders. Ook dit heeft tot een hogere deelnamegraad geleid. Bij gelijke ontwikkelingen zal het aantal statushouders niet verder stijgen. Daarmee stabiliseert het aantal aanvragen voor de CAZ. Maar zekerheden hierover kunnen, gelet op de internationale ontwikkelingen, niet gegeven worden.

Ik-doe-meefonds

Het Ik-doe-meefonds is een declaratiefonds voor minima met een inkomen tot 130% van de toepasselijke bijstandsnorm. Hierbij kunnen kosten voor sportieve en culturele activiteiten worden gedeclareerd. Volwassenen vanaf 18 jaar kunnen maximaal € 150 per jaar declareren en kinderen van 0 tot 18 jaar € 250 per jaar.

De laatste drie jaar is het aantal gestaag gestegen. De raad heeft een motie aangenomen over het vergroten van het bereik van de minimaregelingen. Het Ik-doe-meefonds had tot 2016 een bereik van ongeveer 65%. In 2016 werd er gestreefd naar een bereik van 75%. Eind 2016 is dit percentage ruimschoots gehaald. Op 31 december 2017 is het aantal deelnemers uitgekomen op 1446.

Mantelzorgcompliment

Het aantal aanvragen voor een mantelzorgcompliment is in 2017 doorgestegen van 600 naar 628. Dat betekent dat het aantal aanvragen nog steeds gestaag stijgt. Omdat dit een opneinderegeling betreft blijft er een risico op overschrijding van het budget, maar dit wordt beperkt door jaarlijkse monitoring en jaarlijkse toekenning van overige mantelzorgwaarderingssubsidies.

Armoedebestrijding algemeen

In de kadernota 2018 is extra geld beschikbaar gesteld voor armoedebestrijding (€ 300.000 voor 2019, € 225.000 voor 2020 en € 112.000 voor 2021), hetgeen het risico op overschrijdingen verlaagd.

Gebundelde uitkering

De gebundelde uitkering (WWB/IOAW/IOAZ en Bbz) is vanuit het Rijk voor 2018 nader vastgesteld op € 10,9 miljoen. De aanpassingen in het verdeelmodel, dat is overgegaan van een historisch naar een grotendeels objectief model, hebben in de afgelopen jaren niet gunstig uitpakket voor Wageningen. Hiermee ontstaat een risico dat de ingeboekte bezuiniging uit de kadernota's 2015, 2016 en 2017 van € 1,1 miljoen (€ 1,40 mln. plus € 250.000 minus € 550.000) niet gehaald wordt. Dit is o.a. afhankelijk van de ontwikkeling van het aantal cliënten (in- en uitstroom), het hoge aantal statushouders en de problematiek van de uitkeringsgerechtigde waardoor mensen lang(er) in de uitkering verblijven.

De vergoedingssystematiek van het bijstandsbudget waarbij gemeenten achteraf worden gecompenseerd voor de instroom van bijstandsgerechtigde statushouders draagt al een paar jaar bij aan forse tekorten op de bijstandsbudgetten. In de raming van het macrobudget wordt geen rekening gehouden met de (verhoogde) instroom van statushouders. De Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) heeft een advies uitgebracht over de raming van het macrobudget. Naar aanleiding hiervan heeft het Rijk besloten om 118 miljoen euro beschikbaar te stellen voor de financiering van de bijstandsuitkeringen van statushouders in het huidige jaar. Dit geldt in ieder geval voor 2018. Op dit moment is niet bekend of dit ook voor 2019 en verder gaat gebeuren.

In de kadernota 2018 is incidenteel € 400.000 extra voor 2019 en € 100.000 voor 2020 beschikbaar gesteld.

Statushouders

De wettelijke taakstelling voor de huisvesting van statushouders is voor 2017 ruimschoots gehaald. Dit als gevolg van de doorhuisvesting van Alleenstaande Minderjarige Vreemdelingen (AMV-ers) en gezinshereniging, ondanks maatregelen om dit te reguleren door alleen AMV-ers die 18 jaar worden te huisvesten en bij gezinshereniging de statushouder met gezin over te plaatsen naar een andere gemeente in de regio. De taakstelling was 52 en er zijn 80 statushouders gehuisvest. Het aantal statushouders dat boven de taakstelling 2017 is gehuisvest, telt mee voor de taakstelling van 2018. Hierdoor wordt in 2017 al een deel van de taakstelling van 2018 gerealiseerd en ontstaat een risico dat ook voor 2018 een groter aantal wordt gehuisvest dan de landelijke taakstelling vereist.

Internationale ontwikkelingen kunnen ertoe leiden dat de instroom van vluchtelingen weer toe gaat nemen. Met als gevolg een toename van statushouders.

Omdat statushouders dezelfde rechten hebben als Nederlandse onderdanen en zij een beroep kunnen doen op alle minimaregelingen en schulddienstverlening, geeft dit een financieel risico en extra druk op het budget voor woninginrichting.

Autonome ontwikkelingen en (tijdelijke) toename van zware specialistische zorg

De gemeente heeft maar beperkt invloed op autonome (demografische) ontwikkelingen, die invloed kunnen hebben op de zorgkosten. Te denken valt aan de bevolkingsopbouw- en ontwikkeling, maar ook aan incidentele zorgsituaties die maar eens in de paar jaar (of minder vaak) voorkomen. Vooral in de jeugdzorg kunnen in dergelijke specifieke zorgsituaties de kosten van intramurale zorg erg hoog zijn. Daarbij komt het risico dat deze specialistische jeugdhulp (GGZ) niet alleen toegekend kan worden door de gemeente maar ook door externe partijen zoals huisartsen. Dit is op macroniveau geen nieuw risico, maar door de decentralisatie van de Jeugd en WMO naar de gemeenten, kan dit op lokaal niveau wel grote financiële (positieve en negatieve) gevolgen hebben.

Invulling transformatieopgave sociaal domein komende jaren

In de kadernota 2018 is voor de jaarschijven 2019 t/m 2022 een taakstelling opgenomen ter hoogte van € 300.000 per jaar. De opdracht in deze periode bedraagt hiermee € 1,2 miljoen. De aard en dynamiek van de

openeinderegelingen en ontwikkelingen in het sociaal domein kunnen deze taakstelling onder druk zetten.

Risico-omvang openeinderegelingen Sociaal Domein

Voor de risico's van de openeinderegelingen in het sociaal domein wordt € 1 miljoen als risicobuffer gehanteerd als onderdeel van het gemeentebrede weerstandsvermogen.

Precariobelasting op kabels en leidingen

Bij invoering van de precariobelasting op kabels en leidingen in een gemeente starten de maatschappijen en organisaties die worden aangeslagen vaak een juridische procedure hiertegen. We zijn ervan overtuigd dat we de precario rechtmatig kunnen opleggen, maar 100% zekerheid bestaat niet. Omdat het risico als laag wordt ingeschat is het moeilijk een risicobedrag op te nemen, maar aangezien we p.m.-posten zoveel mogelijk willen voorkomen nemen we een risicobedrag op van € 200.000.

Weerstandsvermogen

In de nota Houdbare financiën is het volgende bepaald: de benodigde weerstandscapaciteit is een vast percentage van de begroting/rekening, waarbij wordt uitgegaan van een minimaal benodigde weerstandscapaciteit van 8,5% en een gewenste weerstandscapaciteit van tenminste 10% van de begroting/rekening. Hierbij wordt uitgegaan van het totaal van de lasten na bestemming. Onderstaand toetsen we of de beschikbare weerstandscapaciteit hieraan voldoet én of de beschikbare capaciteit voldoende is voor het totaal van de risico's.

(Bedragen x € 1.000)

Onderdeel	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Beschikbare weerstandscapaciteit:				
Post onvoorzien	20	20	20	20
Onbestemde reserve	642	642	642	642
Kapitaal zonder bestemming	5.227	5.247	5.267	5.287
Reserves grondexploitatie	4.005	3.961	3.917	3.873
Batige saldi grondexploitaties 25%	462	462	462	462
Overige bestemmingsreserves	429	429	429	429
Doorwerking tekort 2018 in algemene reserves	-/- 1.233	-/- 1.233	-/- 1.233	-/- 1.233
Tekort 2019 t.l.v. onbestemde reserve	-/- 85	-/- 292	-/- 292	-/- 292
Totaal beschikbare weerstandscapaciteit	9.467	9.236	9.212	9.188
Totale risico's	4.063	4.063	4.063	4.063
Benodigde weerstandscapaciteit 8,5%	8.460	8.382	8.497	8.541
Gewenste weerstandscapaciteit 10%	9.953	9.861	9.996	10.048
Werkelijke weerstandscapaciteit	9,5%	9,4%	9,2%	9,1%

In deze opzet is er mee rekening gehouden dat het tekort 2018 volgens de Kadernota 2018 inclusief de Meicirculaire wordt gedekt uit de algemene reserves. Zoals bekend verwachten wij dat wij uit de zogeheten "stropenpot" nog een substantiële compensatie voor tekorten in het Sociaal Domein ontvangen. Dit kan bovenstaand beeld nog aanzienlijk positief beïnvloeden.

Het in deze begroting opgenomen tekort over 2019 wordt voor € 85.000 gedekt uit de onbestemde reserve en voor het overige uit reserves die geen effect hebben op de weerstandscapaciteit (zie inleiding).

Afgedekte risico's

In de paragraaf weerstandsvermogen gaat het om die risico's waarvoor geen voorziening of reserve geldt. Dat zijn de risico's die we hierboven in beeld hebben gebracht. In de nota Houdbare financiën is bepaald dat we in deze paragraaf daarnaast voortaan een extra alinea opnemen onder de titel Afgedekte risico's. Daarin geven we een overzicht van de risico's waarvoor we een specifieke reserve of voorziening hebben. Zo ontstaat een meer compleet beeld van de wijze waarop Wageningen met risico's omgaat.

De volgende risico's zijn afgedekt met een specifieke reserve of voorziening:

RESERVE OF VOORZIENING	VOOR
Algemene reserve grondexploitaties	Opvang van winsten, verliezen en risico's grondexploitaties
Reserve transities	Opvang van exploitatietekorten die voortvloeien uit de uitvoering van de drie decentralisaties en de BUIG
Egalisatiereserve afval	Primaire doel is de tarieven voor de afvalstoffenheffing niet schoksgewijs te laten verlopen, maar een eventueel tekort op afval in een jaar kan er ook mee worden opgevangen.
Voorziening riolering	Een evenwichtig verloop van de tarieven in relatie tot de te plegen investeringen. Een eventueel tekort op afval in een jaar kan er ook mee worden opgevangen.
Reserve parkeergelden	Egaliseren van exploitatieresultaten van parkeren
Reserve wachtgeld huidige bestuurders	Opvang van eventuele wachtgeldverplichting bij het vertrek van de huidige bestuurders
Voorziening wachtgeld voormalige bestuurders	Dekken van wachtgelduitkeringen aan voormalige bestuurders
Voorziening wachtgeld in verband met bezuiniging	Dekken van wachtgeld naar aanleiding van reorganisatie / bezuiniging
Voorziening 't Venster	Voorziening i.v.m. faillissement 't venster
Voorziening liquidatie Permar	Opvang van het Wageningse aandeel in de liquidatiekosten van Permar

Financiële kengetallen

(Alle getallen zijn percentages)	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Netto schuldquote	51,40	64,49	57,00	50,56	44,36	39,92
Netto schuldquote gecorrigeerd	47,34	58,78	52,89	46,44	40,31	35,89
Solvabiliteitsratio	33,08	30,54	30,64	34,19	36,99	38,93
Structurele exploitatieruimte	0,57	1,10	-1,00	-0,08	0,23	0,92
Grondexploitatie	0,31	0,63	0,92	0,92	0,91	0,91
Belastingcapaciteit	106	105	105	105	105	105
Kapitaallastenratio	8,31	10,29	7,82	7,82	7,44	7,18

Toelichting bij de kengetallen

De gemeente is verplicht in iedere begroting en rekening zes wettelijk voorgeschreven financiële kengetallen op te nemen. Iedere gemeente wordt geacht zijn eigen beoordeling aan de kengetallen te verbinden, er komen geen landelijke normen voor. In de nota Houdbare financiën zijn de Wageningse normen of streefnormen geformuleerd voor deze kengetallen. Bovendien is in de nota een nieuw eigen kengetal geïntroduceerd, de kapitaallastenratio. Per kengetal geven we hieronder aan hoe het zich verhoudt tot de (streef)norm. Om de inzichtelijkheid te vergroten, begint ieder kengetal met een korte uitleg.

Netto schuldquote & de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Om duidelijk te maken wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en ook wat dat betekent voor de schuldenlast, wordt de netto schuldquote berekend zowel inclusief als exclusief de doorgeleende gelden. Voor het kengetal Netto schuldquote, zonder en met correctie, geldt de norm: Wageningen valt altijd in de categorie < 90%.

De solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Voor het kengetal Solvabiliteitsratio wordt uitgegaan van de volgende norm: Wageningen scoort niet lager dan 30%.

Grondexploitatie

Dit kengetal geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten. Het gemiddelde percentage van de Gelderse gemeenten in hun begroting 2016 was 0,85%. Voor het kengetal Grondexploitatie wordt uitgegaan van de volgende norm: Wageningen valt altijd in de categorie < 20%.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte de gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten.

Bij een jaarrekening is er geen sprake van een raming na het rekeningjaar, dus kan de beoordeling alleen goed zijn (als het rekeningjaar boven de 0 uitkomt), of onvoldoende (als het rekeningjaar onder de 0 uitkomt). Bij de jaarrekening geldt deze beoordeling overigens enkel voor de cijfermatige uitkomst van het kengetal.

Voor de structurele exploitatieruimte geldt de streefnorm: de structurele exploitatieruimte van Wageningen is minimaal 0%.

Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht in hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijke gemiddelde. De definitie van belastingcapaciteit is hier: woonlasten van een meerpersoonshuishouden, opgebouwd uit OZB, afvalstoffen- en rioolheffing. Voor het kengetal Belastingcapaciteit geldt de streefnorm: de Wageningse belastingcapaciteit is nooit meer dan 105%.

De kapitaallastenratio

De kapitaallastenratio is de verhouding van de kapitaallasten ten opzichte van de totale exploitatielasten. Dit is een eigen kengetal van Wageningen. Voor het kengetal kapitaallastenratio geldt een voorlopige norm van maximaal 12%.